

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 §:n ja investointivarausrain 21 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että uuden yhteisö-lainsäädännön mahdollistamaa osakeyhtiön sulautumista osuuskuntaan, säästöpankkiin tai osuuspankkiin eli ns. sekafuusiota käsiteltäisiin verotuksellisesti samalla tavoin kuin yhteisölain-

säädännön aikaisemmin sallimien yhteisömuotojen sulautumista. Tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 §:ää sekä investointivarausrain 21 §:ää esitetään tämän johdosta tarkistettavaksi.

PERUSTELUT

1. Syy esityksen tekemiseen

Hyväksyessään 14 päivänä huhtikuuta 1981 hallituksen esityksen eduskunnalle laeiksi osuuskuntalain sekä osakeyhtiölain ja kauppakisterilain eräiden säännösten muuttamisesta (HE 10/81) eduskunta edellytti, että hallitus selvittää, miten tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain ja investointivarausrain säännöksiä on tarkistettava niin että näitä lakeja voidaan soveltaa myös silloin, kun osakeyhtiö sulautuu osuuskuntaan ja antaa tarvittaessa asianmukaiset esitykset eduskunnan käsiteltäväksi.

Hallituksen esityksen tarkoittamat lait (371—373/81) ovat tulleet voimaan 1. 7. 1981 ja ovat muun ohella mahdollistaneet ns. sekafuusion eli osuuskunnan kokonaan omistaman osakeyhtiön sulauttamisen osuuskuntaan. Eduskunnalle on lisäksi 12. 3. 1982 annettu hallituksen esitys laeiksi säästöpankkilain, osuuspankkilain, osakeyhtiölain ja osuuskuntalain muuttamisesta (HE 28/82). Tämän esityksen hyväksyminen mahdollistaa vielä uudenlaisen sekafuusion eli

osuus- tai säästöpankin kokonaan omistaman osakeyhtiön sulautumisen mainittuihin pankkeihin. Eduskunnan lausumassa mainitut verolait eli tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 § ja investointivarausrain 21 §, jotka sääntelevät fuusion verotuksellisia seuraamuksia, eivät nimenomaisesti koske nyt mainittuja sekafuusioita. On epävarmaa, voidaanko lainkohtia soveltaa osakeyhtiön sulautumiseen osuuskuntalain 156 a §:n mukaisesti osuuskuntaan tai osuuspankkilakiin lisättäväksi ehdotetun uuden 90 b §:n mukaisesti osuuspankkiin tai säästöpankkilakiin lisättäväksi ehdotetun uuden 112 a §:n mukaisesti säästöpankkiin.

2. Tappiontasauksesta tuloverotuksessa annettu laki

Tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 §:n mukaan on vastaanottavalla yhteisöllä oikeus tietäen edellytyksin vähentää tulostaan siihen sulautuneen yhteisön tappio. Jotta osuuskuntien, osuuspankkien tai säästö-

pankkien kokonaan omistaman osakeyhtiön tappio ei jäisi vähennyskeltottomaksi sen johdosta, että osakeyhtiö liiketaloudellisten näkökohtien johdosta päätetään sulauttaa niihin ja kun verotussäännökset tai niiden tulkinnanvaraisuus ei saisi estää sanotunlaista sulautumista, ehdotetaan tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 §:ää tarkistettavaksi niin, että lainkohtaa voidaan soveltaa myös sekafuusiota-pauksiin. Osakeyhtiölle vahvistettu tappio olisi ehdotetun tarkistuksen johdosta vastaanottavan osuuskunnan, osuuspankin tai säästöpankin tulosta vähennyskelpoinen samoin edellytyksin kuin se on vähennyskelpoinen tällä hetkellä vastaanottavan yhteisön ollessa osakeyhtiö.

Muutettavaksi ehdotetussa muodossaan sovellettaisiin tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 §:n ensimmäistä lausetta, joka muodostaisi pääsäännön, siten kaikkiin yhteisölainsäädännön sallimiin fuusiotapauksiin puhtaita osuuskunta- sekä osuus- ja säästöpankkifuusioita lukuun ottamatta. Lainkohdan toista lausetta, joka muodostaisi poikkeuksen pääsääntöön, sovellettaisiin siten edelleenkin osuuskunnan sulaututtua toiseen osuuskuntaan tahi osuuspankin tai säästöpankin sulaututtua toiseen ennestään olevaan osuuspankkiin tai säästöpankkiin. Lisäksi toista lausetta sovellettaisiin nyttemmin sallittuun ns. kombinaatiofuusioon eli kahden tai useamman säästöpankin sulaututtua säästöpankkilain 112 §:n mukaisesti uuteen sulautumisen yhteydessä perustettuun säästöpankkiin tahi kahden tai useamman osuuspankin sulaututtua vastaavasti osuuspankkilakiin lisättäväksi ehdotetun uuden 90 a §:n (HE 28/82) mukaisesti uuteen sulautumisen

yhteydessä perustettuun osuuspankkiin. Kaikkiin muihin fuusiotapauksiin, ns. sekafuusio mukaan lukien, sovellettaisiin siten tappiontasauslain 7 §:n ensimmäisen lauseen tappion vähentämiseksi asettamia edellytyksiä.

3. Investointivarauskilaki

Investointivarauskilain 21 §:n mukaan, jos osakeyhtiö tai osuuskunta puretaan eikä kysymyksessä ole osakeyhtiön yhdistäminen toiseen yhtiöön tai osuuskunnan sulautuminen toiseen osuuskuntaan, luetaan investointivarauskilain vuoden veronalaiseksi tuloksi, jona päätös purkamisesta tehdään. Sanotun lainkohdan nykyisestä sanamuodosta seuraa, että em. sekafuusio- tai kombinaatiofuusiotapauksissa investointivarauskilain ei fuusiota koskevien yleisseuraantoperiaatteiden mukaisesti siirtyisikään vastaanottavalle yhteisölle, vaan se verotuksessa luetaisiinkin sulautuneen yhteisön veronalaiseksi tuloksi. Tämänkaltaisen tulkintamahdollisuuden poistamiseksi hallitus esittää lainkohtaa siten sanonnaltaan selvennettäväksi, että investointivarauskilain voisi jäädä tuloutumatta kaikissa niissä tapauksissa, joissa varauksen tehnyt yhteisö varoineen ja velkoineen voi sulautumisen kautta siirtyä vastaanottavalle yhteisölle.

Uusia verotussäännöksiä sovellettaisiin ensimmäisen kerran verotusta vuodelta 1982 toimitettaessa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tappiontasauksesta tuloverotuksessa 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain 7 §, sellaisena kuin se on 26 päivänä lokakuuta 1972 annetussa laissa (705/72) näin kuuluvaksi:

7 §

Yhteisöjen sulaututtua on vastaanottavalla yhteisöllä oikeus vähentää verotettavasta tulostaan sulautuneen yhteisön tappio tässä laissa säädetyllä tavalla, mikäli vastaanottava yhteisö taikka sen osakkaat tai jäsenet taikka yhteisö

ja sen osakkaat tai jäsenet yhdessä ovat tappiovuoden alusta lukien omistaneet yli puolet sulautuneen yhteisön osakkeista tai osuuksista. Vastaanottavalla osuuskunnalla tai säästöpankilla on kuitenkin aina oikeus vähentää sulautuneen osuuskunnan tai säästöpankin ne tap-

piot, jotka ovat syntyneet sinä verovuonna, jona sulautuminen on tapahtunut tai kahtena sitä edeltäneenä verovuotena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1982 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki

investointivarauslain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1978 annetun investointivarauslain (1094/78) 21 § näin kuuluvaksi:

21 §

Jos osakeyhtiö tai osuuskunta puretaan tai jos muu verovelvollinen lopettaa toimintansa eikä kysymyksessä ole yhteisöjen sulautuminen taikka jos verovelvollisen omaisuus luovutetaan konkurssiin, luetaan verovelvollisen investointivaraus sen vuoden veronalaiseksi tuloksi, jona päätös purkamisesta, toiminnan lopettamisesta

tai konkurssiin luovuttamisesta tehdään, ja on tällöin muutoin noudatettava, mitä 18 §:n 1 momentissa on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1982 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa.

Helsingissä 21 päivänä toukokuuta 1982

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Ministeri Mauno Forsman

1.

Laki

tappiontasauksesta tuloverotuksessa annetun lain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tappiontasauksesta tuloverotuksessa 24 päivänä kesäkuuta 1968 annetun lain 7 §, sellaisena kuin se on 26 päivänä lokakuuta 1972 annetussa laissa (705/72) näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

7 §.

Osakeyhtiöiden tai muiden yhteisöjen kuin osuuskuntien tai säästöpankkien sulaututtua on vastaanottavalla yhteisölle oikeus vähentää verotettavasta tulostaan sulautuneen yhteisön tappio tässä laissa säädetyllä tavalla, mikäli vastaanottava yhteisö taikka sen osakkaat tai jäsenet taikka yhteisö ja sen osakkaat tai jäsenet yhdessä ovat tappiovuoden alusta lukien omistaneet yli puolet sulautuneen yhteisön osakkeista tai osuuksista.

Osuuskuntien tai säästöpankkien sulaututtua on vastaanottavalla osuuskunnalla tai säästöpankilla oikeus vähentää sulautuneen osuuskunnan tai säästöpankin ne tappiot, jotka ovat syntyneet sinä verovuonna, jona sulautuminen on tapahtunut tai kahtena sitä edeltäneenä verovuotena.

Ehdotus

7 §

Yhteisöjen sulaututtua on vastaanottavalla yhteisöllä oikeus vähentää verotettavasta tulostaan sulautuneen yhteisön tappio tässä laissa säädetyllä tavalla, mikäli vastaanottava yhteisö taikka sen osakkaat tai jäsenet taikka yhteisö ja sen osakkaat tai jäsenet yhdessä ovat tappiovuoden alusta lukien omistaneet yli puolet sulautuneen yhteisön osakkeista tai osuuksista. Vastaanottavalla osuuskunnalla tai säästöpankilla on kuitenkin aina oikeus vähentää sulautuneen osuuskunnan tai säästöpankin ne tappiot, jotka ovat syntyneet sinä verovuonna, jona sulautuminen on tapahtunut tai kahtena sitä edeltäneenä verovuotena.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1982 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 1982 toimitettavassa verotuksessa.

2.

Laki**investointivarauslain 21 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1978 annetun investointivarauslain (1094/78) 21 § näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus***21 §.**

Jos osakeyhtiö tai osuuskunta puretaan eikä kysymyksessä ole osakeyhtiön yhdistäminen toiseen yhtiöön tai osuuskunnan sulautuminen toiseen osuuskuntaan, tahi jos muu verovelvollinen lopettaa toimintansa taikka jos verovelvollisen omaisuus luovutetaan konkurssiin, luetaan verovelvollisen investointivaraus sen vuoden veronalaiseksi tuloksi, jona päätös purkamisesta, toiminnan lopettamisesta tai konkurssiin luovuttamisesta tehdään, ja on tällöin muutoin noudatettava, mitä 18 §:n 1 momentissa on säädetty.

21 §

Jos osakeyhtiö tai osuuskunta puretaan tai jos muu verovelvollinen lopettaa toimintansa *eikä kysymyksessä ole yhteisöjen sulautuminen* taikka jos verovelvollisen omaisuus luovutetaan konkurssiin, luetaan verovelvollisen investointivaraus sen vuoden veronalaiseksi tuloksi, jona päätös purkamisesta, toiminnan lopettamisesta tai konkurssiin luovuttamisesta tehdään, ja on tällöin muutoin noudatettava, mitä 18 §:n 1 momentissa on säädetty.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1982 ja sitä sovelletaan ensimmäisen
kerran vuodelta 1982 toimitettavassa verotuk-
sessa.*
